NRB Unified Directives for Class A, B and C Licensed Institutions

Directive 08

Language mode: Ne

C.M. & Associates, Chartered Accountants | Kathmandu, Nepal

Generated: 2026-09-03

This material is provided for information and reference only and does not constitute legal, regulatory, tax or professional advice. Original Nepali text is authoritative. English is a controlled facilitative translation and is not an official Nepal Rastra Bank translation. In case of inconsistency, ambiguity or difference, the official Nepali Directive and applicable Nepal Rastra Bank circulars prevail. C.M. & Associates is not affiliated with, approved by or endorsed by Nepal Rastra Bank.

C.M. & Associates • Reference Copy • cma.com.np

Contents

Directive 08: Provisions Relating to Investments and Subsidiary Companies

C.M. & Associates • Reference Copy • cma.com.np

Directive 08: Provisions Relating to Investments and Subsidiary Companies

Classification: PASS

Source document: NRB_Unified_Directives_2082_Bilingual_Compiled_Directives_1-21.docx

Official Nepali source pages: 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84

Transcription Status: Manually transcribed from the reproduced official Nepali source pages in the supplied compilation; final visual legal review required.

Translation Status: Nearest-faithful controlled English translation; no paraphrase, elaboration or summary intended.

Legal Status: Original Nepali source text prevails. English is a controlled facilitative translation.

Nepali authoritative text

लगानी तथा सहायक कम्पनी सम्बन्धी व्यवस्था

Preamble

Nepali authoritative text

यस बैंकबाट “क”, “ख” र “ग” वर्गका इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको वित्तीय स्रोतको लगानीका सम्बन्धमा नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ को दफा ७९ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी देहायका निर्देशन जारी गरिएको छ ।

Source Page: 77

1 Investment Policy and Procedures to Be Implemented Only After Approval

Nepali authoritative text

सरकारी सुरक्षणपत्र, नेपाल राष्ट्र बैंक ऋणपत्र तथा संगठित संस्थाहरुको शेयर तथा डिबेञ्चरमा गरिने लगानी सम्बन्धी नीति तथा कार्यविधि सञ्चालक समितिबाट स्वीकृत गराएर मात्र लागू गर्नु पर्नेछ ।

2 Provisions Relating to Investment in Government Securities and Nepal Rastra Bank Bonds

Nepali authoritative text

इजाजतपत्रप्राप्त संस्थालाई सरकारी सुरक्षणपत्र र नेपाल राष्ट्र बैंक ऋणपत्रमा लगानी गर्न कुनै बन्देज लगाइएको छैन ।

3 Provisions Relating to Shares, Debentures and Other Investments in Organised Institutions

Nepali authoritative text

(१) सर्वसाधारणमा शेयर बिक्री गरी धितोपत्र विनिमय बजारमा सूचीकृत भइसकेको संगठित संस्थाको शेयर तथा डिबेञ्चरमा र म्युचुअल फण्डको ईकाईमा लगानी गर्न यस बैंकको पूर्व स्वीकृति लिनु पर्ने छैन । तर कुनै पनि किसिमिको प्रबन्धबाट संगठित संस्थाको शेयरमा अल्पकालीन लगानी गर्न पाउने छैन ।

(२) धितोपत्र विनिमय बजारमा सूचीकृत भइनसकेको संगठित संस्थाको शेयर वा डिबेञ्चरमा लगानी गरेमा त्यस्तो लगानी गरेको मितिले ३ वर्षभित्र उक्त शेयर तथा डिबेञ्चर सूचीकृत नभएको खण्डमा लगानी भए बराबरको रकम सञ्चित मुनाफाबाट खर्च गरी लगानी समायोजन कोषमा जम्मा गर्नु पर्नेछ । त्यस्तो लगानी रहेको रकम उक्त शेयर तथा डिबेञ्चर सूचीकृत नभएसम्म उपयोग गर्न पाइने छैन । तर, देहायबमोजिमका संगठित संस्थाको शेयर वा डिबेञ्चरमा गरेको लगानीको हकमा लगानी समायोजन कोष कायम गर्न अनिवार्य हुने छैन ।
(क) प्रचलित कानुन बमोजिम सूचीकृत हुन नपर्ने संस्थामा इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको एकाउन्न प्रतिशत वा सोभन्दा बढी लगानी रहेको अवस्था,
(ख) कर्जा सूचना केन्द्र लिमिटेड, Nepal Clearing House Ltd., National Banking Institute, Nepal Stock Exchange Ltd तथा

C.M. & Associates Reference Copy • cma.com.np

पूर्वाधार विकास बैंकको शेयरमा गरेको लगानी,
(ग) नेपालको भुक्तानी प्रणालीको आधुनिकीकरणका लागि पूर्वाधार तयार गर्न मद्दत पुर्‍याउन बैंक तथा वित्तीय संस्थाको संयुक्त लगानीद्वारा प्रवर्द्धित Payment Switch को कार्य गर्ने कम्पनीमा गरिएको लगानी र
(घ) नेपाल सरकारले तोकेको पूर्वाधार क्षेत्रमा लगानी गर्ने उद्देश्यले स्थापना भएका निकायले निश्चित परियोजना स्थापना गर्नका लागि वित्तीय स्रोत जुटाउन जारी गरेका डिबेञ्चरमा गरेको लगानी ।

(३) कुनै एक संगठित संस्थाको शेयर, डिबेञ्चर वा कुनै सामूहिक लगानी कोषमा लगानी गर्दा प्राथमिक पुँजीको १० प्रतिशतमा नबढ्ने गरी र सबै संगठित संस्थाको शेयर, डिबेञ्चर वा सामूहिक लगानी कोषमा बढीमा आफ्नो प्राथमिक पुँजीको ३० प्रतिशतमा नबढ्ने गरी लगानी गर्न सकिने छ । त्यसैगरी, संगठित संस्थाको शेयर तथा डिबेञ्चरमा लगानी गर्दा लगानी हुने संस्थाको चुक्ता पुँजीको १० प्रतिशतसम्म मात्र लगानी गर्न सकिने छ । लगानी गर्दाको अवस्थामा तोकिएको सीमाभन्दा बढी लगानी गरेको भएमा यसरी बढी लगानी भएको रकम बराबर पुँजीकोष गणना गर्दा प्राथमिक पुँजीबाट घटाई पुँजीकोष कायम गरिनेछ ।

(४) आफ्नो वित्तीय स्वार्थ भएका कम्पनीमा गरिएको कुल लगानीको हकमा त्यस्तो लगानी आफ्नो प्राथमिक पुँजीको २० प्रतिशतसम्म गर्न सकिनेछ । वित्तीय स्वार्थ भएको संगठित संस्थाका शेयर तथा डिबेञ्चरमा गरेको कुल लगानी रकमलाई पुँजीकोष गणना गर्दा प्राथमिक पुँजीबाट घटाई पुँजीकोष कायम गर्नु पर्नेछ ।

(५) प्राइभेट इक्विटी तथा भेन्चर क्यापिटलको शेयर (Equity) मा गरिएको कुल लगानी रकमलाई पुँजीकोष गणना गर्दा प्राथमिक पुँजीबाट घटाई पुँजीकोष कायम गर्न अनिवार्य हुने छैन ।

(६) इ.प्रा.नि.नं. १७ को बुँदा नं. ४ को उपबुँदा (च) बमोजिम विपिन्न वर्ग कर्जामा गणना गर्ने प्रयोजनको लागि बाहेक ‘घ’ वर्गको लघुवित्त वित्तीय संस्थाको शेयरमा लगानी गर्न पाइने छैन ।

(७) मुख्य कम्पनीको सञ्चालक समितिका अध्यक्ष/सदस्य सहायक कम्पनीको सञ्चालक समितिको अध्यक्ष/सदस्यको रुपमा रहन पाउने छैनन् ।

4 Provisions Relating to Subsidiary Companies

Nepali authoritative text

यस निर्देशनको अधीनमा रही इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले देहायबमोजिम आफ्नो सहायक कम्पनीको रुपमा लगानी गर्न सक्नेछन् :

(१) “घ” वर्गको लघुवित्त वित्तीय संस्थासम्बन्धी व्यवस्था
(क) इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले देहायका नीतिगत तथा प्रक्रियागत व्यवस्थाहरुको अधीनमा रही आफ्नो स्वामित्वमा सहायक कम्पनी (Subsidiary Company) को रुपमा एउटा छुट्टै “घ” वर्गको लघुवित्त वित्तीय संस्था खोली सो लघुवित्त वित्तीय संस्था मार्फत विपिन्न वर्गमा प्रवाह गर्नुपर्ने गरी लगानी गर्न सक्नेछन् ।
१. मुख्य कम्पनीले आफ्नो वित्तीय विवरण पेश गर्दा सहायक कम्पनीको वित्तीय विवरणहरु पनि एकीकृत (Consolidated) रुपमा पेश गर्नु पर्नेछ । सो प्रयोजनार्थ लेखा नीति र वित्तीय विवरण इ.प्रा.निर्देशन नं. ४ को सम्बन्धित थप अनुसूचीमा तोकिए बमोजिम पेश गर्नु पर्नेछ । साथै, सहायक कम्पनीको लेखा नीति, सूचना प्रविधि तथा अन्य नीति/प्रणालीहरु (Policies, Procedures and Systems) मुख्य कम्पनीसँग सामञ्जस्यता कायम हुने गरी व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।
२. आफ्नो तथा सहायक कम्पनीको पुँजी पर्याप्तता सम्बन्धी गणना छुट्टाछुट्टै रुपमा र एकीकृत (Consolidated) रुपमा समेत तयार गर्नु पर्नेछ । एकीकृत (Consolidated) रुपमा गणना गरिने पुँजीकोष सम्बन्धित वर्गका वित्तीय संस्थालाई तोकिएबमोजिमको मापदण्ड एवम् निर्देशन अनुरुप नै हुनु पर्नेछ ।
३. मुख्य तथा सहायक कम्पनी बीच हुने कारोबार प्रतिस्पर्धात्मक बजार मूल्य (Arm's Length Transaction) मा आधारित हुनु पर्नेछ । मुख्य तथा सहायक कम्पनी बीच हुने कारोबारमा पारदर्शिता कायम राख्न यी कम्पनीहरु बीच हुने कारोबारमा वित्तीय स्वार्थ हुने हुँदा त्यस्तो कारोबारलाई दुवै कम्पनीले सम्बन्धित पक्ष बीच हुने कारोबार (Related Party Transactions) शीर्षक अन्तर्गत खुलाउनु (Disclose) पर्नेछ ।
४. त्यस्तो कारोबार भएपछिको नियमितरुपमा प्रकाशित गर्नु पर्ने वित्तीय विवरणमा सो कारोबारको सम्बन्धमा निरन्तर जानकारी प्रदान गर्नु पर्नेछ । प्रतिस्पर्धात्मक बजार मूल्यमा कारोबार नगरेमा वा त्यस्तो कारोबार बारेमा विस्तृत विवरण निर्देशनानुसार प्रकाशित नगरेमा नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ को दफा ९९ र १०० बमोजिम जुनसुकै जरिवाना र सजाय हुन सक्नेछ ।
५. शाखा/कार्यालय स्थापना तथा सञ्चालनका सम्बन्धमा यस बैंकबाट जारी निर्देशन नं. १४ बमोजिमका देहायका व्यवस्था सहायक कम्पनी स्थापना गर्ने प्रयोजनमा पनि लागू हुनेछ ।
(अ) तोकिएको न्यूनतम चुक्ता पुँजी पूरा गरेको ।

C.M. & Associates • Reference Copy • cma.com.np

(आ) अघल्लिो महनिाको वत्तिीय ववरिणमा यस बैंकले तोकेको पुँजीकोष अनुपात पूरा गरेको ।
(इ) अघल्लिो त्रैमासमा नष्क्रियि कर्जा ५ प्रतशितभन्दा बढी नभएको ।
(ख) "घ" वर्गको लघुवत्ति वत्तिीय संस्था (सहायक कम्पनी) मा गरेको संस्थापक शेयर लगानी तथा कर्जा प्रवाहलाई यस बैंकको नर्दिेशन बमोजमि वपिन्न वर्ग कर्जा अन्तर्गत गणना गर्न सकनिे छ ।
(ग) "घ" वर्गको वत्तिीय संस्थामा गरेको संस्थापक शेयर लगानी रकमलाई प्राथमकि पुँजीबाट घटाई पुँजीकोष कायम गर्नु पर्ने वद्यिमान प्रावधानलाई वपिन्न वर्गमा हुने लगानीलाई प्रोत्साहति गर्न यस प्रयोजनार्थ छुट दइिने छ । साथै, सहायक कम्पनीका रुपमा स्थापति भई लघुवत्ति कारोबार गर्ने "घ" वर्गको वत्तिीय संस्थामा लगानी भई वत्तिीय स्वार्थ स्थापति भएको खण्डमा समेत वत्तिीय स्वार्थ भएको संगठति संस्थाहरुमा गरएिको शेयर लगानी रकमलाई प्राथमकि पुँजीबाट घटाउनु पर्ने वद्यिमान प्रावधानलाई पनि छुट दइिने छ ।

(२) मर्चेन्ट बैंकङि सम्बन्धी कार्य गर्ने सहायक कम्पनी स्थापना सम्बन्धी व्यवस्था
इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले छुट्टै सहायक कम्पनीमार्फत नेपाल धतिोपत्र बोर्डबाट अनुमत लिई लगानी सम्बन्धी प्रचलति कानूनी व्यवस्था तथा वद्यिमान नीतगित व्यवस्थाको अधीनमा रही मर्चेन्ट बैंकङि सम्बन्धी कार्य गर्न कम्तीमा ५१ प्रतशित स्वामत्वि हुने गरी सहायक कम्पनी (Subsidiary Company) मा लगानी गरी सञ्चालन गर्न सक्ने व्यवस्था सम्बन्धमा देहायबमोजमिको नीतगित व्यवस्था कायम गरएिको छ ।
(क) मर्चेन्ट बैंकङिसम्बन्धी कार्य गर्ने छुट्टै सहायक कम्पनीमा लगानी गर्दा वत्तिीय स्वार्थ स्थापति हुने भएकोले उक्त सहायक कम्पनीमा गरएिको कुल लगानी रकमलाई पुँजीकोष गणना गर्दा प्राथमकि पुँजीबाट घटाई पुँजीकोष कायम गर्नु पर्नेछ ।
(ख) मर्चेन्ट बैंकङि सम्बन्धी कार्य गर्ने सहायक कम्पनी स्थापना प्रयोजनका लाग वाणज्यि बैंकले संगठति संस्थाहरुको शेयर तथा डबिेञ्चरमा लगानी गर्दा लगानी हुने संस्थाको चुक्ता पुँजीको अधकितम १० प्रतशितको सीमामा छुट प्रदान गरएिको छ ।
(ग) सहायक कम्पनीको नयिमन, नरिीक्षण, सुपरविेक्षण र अन्य व्यवस्थाहरु नेपाल धतिोपत्र बोर्डले तय गरेको नीतनिर्दिेशन तथा वद्यिमान अन्य व्यवस्था अनुरुप हुनेछ । यस व्यवस्थाबाट उक्त सहायक कम्पनीमा नेपाल राष्ट्र बैंकको तर्फबाट आवश्यकता अनुसार नरिीक्षण/सुपरविेक्षण गर्न बाधा पुगेको मानिने छैन ।
(घ) इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले आफ्नो वत्तिीय ववरिण पेश गर्दा सहायक कम्पनीको वत्तिीय ववरिणहरु समेत एकीकृतरुपमा पेश गर्नु पर्नेछ । सो प्रयोजनार्थ लेखा नीत रि वत्तिीय ववरिण इ.प्रा. नर्दिेशन नं. ४ मा तोकएिबमोजमि पेश गर्नु पर्नेछ ।
(ङ) इजाजतपत्रप्राप्त संस्था तथा सहायक कम्पनी बीच हुने कारोबारमा वत्तिीय स्वार्थ हुने हुँदा त्यस्तो कारोबारलाई दुवै कम्पनीले सम्बन्धति पक्ष बीच हुने कारोबार (Related Party Transactions) शीर्षक अन्तर्गत उल्लेख (Disclose) गर्नुपर्नेछ । त्यस्तो कारोबार भएपछि नयिमतिरुपमा प्रकाशति गर्नु पर्ने वत्तिीय ववरिणमा सो कारोबारबारे वस्तिृत जानकारी प्रदान गर्नु पर्नेछ । प्रतस्पिर्धात्मक बजार मूल्यमा कारोबार नगरेमा र/वा त्यस्तो कारोबार बारे वस्तिृत ववरिण नर्दिेशनानुसार प्रकाशति नगरेमा नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ को दफा ९९ र १०० बमोजमि जुनसुकै जरविाना र सजाय हुन सक्नेछ ।
(च) सहायक कम्पनीले देहायका कार्य गर्न सक्ने छैन :
(अ) धतिोपत्र दलाली सम्बन्धी व्यवसाय,
(आ) आफूले जारी गरेको वा आफ्नो मुख्य कम्पनीले जारी गरेको धतिोपत्रको कारोबार ।
(छ) सहायक कम्पनीले वत्तिीय स्रोत संकलन गर्ने प्रयोजनले दायत्वि स्वरुप नष्किाशन गर्ने कुनै पनि सुरक्षणपत्रहरुमा मुख्य कम्पनी (Parent Company) ले लगानी गर्न नपाउने र सो सुरक्षणपत्रको धतिोमा कर्जा प्रवाह गर्न समेत पाउने छैन ।
(ज) इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले सञ्चालनमा रहेको मर्चेन्ट बैंकङि सम्बन्धी कार्य गर्ने कुनै कम्पनीको शेयरमा लगानी/खरदि गरी सहायक कम्पनी बनाउने सम्बन्धमा देहायका व्यवस्थाहरु गरएिको छ:-
१. सञ्चालनमा रहेको मर्चेन्ट बैंकङि सम्बन्धी कार्य गर्ने कुनै कम्पनीको शेयरमा लगानी/खरदि गरी सहायक कम्पनी बनाउन यस बैंकको स्वीकृत लिनिु पर्नेछ ।
२. यस बैंकको स्वीकृतकिा लाग निविेदन दर्दिा देहायको कागजात समेत पेश गर्नु पर्नेछ ।
(अ) सहायक कम्पनी बन्ने/बनाउने सम्बन्धमा भएका दुवै संस्थाको नर्णिय,
(आ) कुनै समझदारीपत्र (एम.ओ.यू) भए त्यस्तो समझदारीपत्र,
(इ) प्रस्तावति सहायक कम्पनीको चल अचल सम्पत्त तिथा दायत्विको पछल्लिो यथार्थ ववरिणको मूल्याङ्कन प्रतविेदन,
(ई) लगानी रकम नर्धिारण सम्बन्धी आधार तथा सो सम्बन्धी नर्णियको प्रतलिपिि, र
(उ) पछल्लिो आर्थकि वर्षको लेखापरीक्षण भएको वासलात, नाफा-नोक्सान हसिाब, नगद प्रवाह ववरिण लगायतका वत्तिीय ववरिण ।

(३) धतिोपत्र व्यवसायी सम्बन्धी कार्य गर्ने सहायक कम्पनी स्थापना सम्बन्धी व्यवस्था
प्रचलति धतिोपत्र सम्बन्धी ऐन, नयिम र कानूनी व्यवस्था तथा वद्यिमान नीतगित व्यवस्थाको अधीनमा रही वाणज्यि बैंकले छुट्टै सहायक कम्पनी मार्फत नेपाल धतिोपत्र बोर्डबाट अनुमत लिई धतिोपत्र व्यवसायी सम्बन्धी कार्य गर्न कम्तीमा ५१ प्रतशित स्वामत्वि हुने गरी सहायक कम्पनी (Subsidiary Company) मा लगानी गरी सञ्चालन गर्न सक्ने व्यवस्थाका सम्बन्धमा देहायबमोजमिको नीतगित व्यवस्था कायम गरएिको छ ।
(क) धतिोपत्र व्यवसायी सम्बन्धी कार्य गर्ने छुट्टै सहायक कम्पनीमा लगानी गर्दा वत्तिीय स्वार्थ स्थापति हुने भएकोले उक्त सहायक

कम्पनीमा गरिएको कुल लगानी रकमलाई पुँजीकोष गणना गर्दा प्राथमिक पुँजीबाट घटाई पुँजीकोष कायम गर्नु पर्नेछ ।
(ख) धितोपत्र व्यवसायी सम्बन्धी कार्य गर्ने सहायक कम्पनी स्थापना प्रयोजनका लागि वाणिज्य बैंकले संगठित संस्थाहरुको शेयर तथा डिबेञ्चरमा लगानी गर्दा लगानी हुने संस्थाको चुक्ता पुँजीको अधिकतम १० प्रतिशतको सीमामा छुट प्रदान गरिएको छ ।
(ग) सहायक कम्पनीको नियमन, निरीक्षण, सुपरिवेक्षण र अन्य व्यवस्थाहरु नेपाल धितोपत्र बोर्डले तय गरेको नीति निर्देशन तथा विद्यमान अन्य व्यवस्था अनुरुप हुनेछ । यस व्यवस्थाबाट उक्त सहायक कम्पनीमा नेपाल राष्ट्र बैंकको तर्फबाट आवश्यकता अनुसार निरीक्षण/सुपरिवेक्षण गर्न बाधा पुगेको मानिने छैन ।
(घ) वाणिज्य बैंकले आफ्नो वित्तीय विवरण पेश गर्दा सहायक कम्पनीको वित्तीय विवरणहरु समेत एकीकृतरुपमा पेश गर्नु पर्नेछ । सो प्रयोजनार्थ लेखा नीति र वित्तीय विवरण इ.प्रा. निर्देशन नं. ४ मा तोकिएबमोजिम पेश गर्नु पर्नेछ ।
(ङ) वाणिज्य बैंक तथा सहायक कम्पनी बीच हुने कारोबारमा वित्तीय स्वार्थ हुने हुँदा त्यस्तो कारोबारलाई दुवै कम्पनीले सम्बन्धित पक्ष बीच हुने कारोबार (Related Party Transactions) शीर्षक अन्तर्गत उल्लेख (Disclose) गर्नुपर्नेछ । त्यस्तो कारोबार भएपछि नियमितरुपमा प्रकाशित गर्नु पर्ने वित्तीय विवरणमा सो कारोबारबारे विस्तृत जानकारी प्रदान गर्नु पर्नेछ । प्रतिस्पर्धात्मक बजार मूल्यमा कारोबार नगरेमा र/वा त्यस्तो कारोबार बारे विस्तृत विवरण निर्देशनानुसार प्रकाशित नगरेमा नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ को दफा ९९ र १०० बमोजिम जुनसुकै जरिवाना र सजाय हुन सक्नेछ ।
(च) सहायक कम्पनीले आफूले जारी गरेको वा आफ्नो मुख्य कम्पनीले जारी गरेको धितोपत्रको कारोबार गर्न सक्ने छैन ।
(छ) सहायक कम्पनीले वित्तीय स्रोत संकलन गर्ने प्रयोजनले दायित्व स्वरुप निष्कासन गर्ने कुनै पनि सुरक्षणपत्रहरुमा मुख्य कम्पनी (Parent Company) ले लगानी गर्न नपाउने र सो सुरक्षणपत्रको धितोमा कर्जा प्रवाह गर्न समेत पाउने छैन ।
(ज) धितोपत्र व्यवसायी सम्बन्धी कार्य गर्ने सहायक कम्पनीले धितोपत्र व्यवसाय बाहेक अन्य कार्य गर्न सक्ने छैन ।

(४) सामूहिक लगानी कोष सञ्चालन गर्ने सम्बन्धमा
बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३ को दफा ४९ को उपदफा (१) को खण्ड (ग) को प्रयोजनका लागि देहायका शर्तको अधीनमा रही यस बैंकबाट इजाजतपत्रप्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थाले सहायक कम्पनी मार्फत सामूहिक लगानी कोष सञ्चालन गर्न सक्ने छन् ।
शर्तहरु:
(१) योजना व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित कार्यका लागि सहायक कम्पनी खडा गर्नुपर्ने र त्यस्तो कम्पनी खडा गर्दा हुन गएको लगानीलाई यस बैंकले तोके अनुसारको जोखिम भार प्रदान गर्ने ।
(२) वित्तीय कारोबार सञ्चालन भएको पाँच वर्ष पूरा भएको हुनु पर्ने ।
(३) पछिल्लो तीन वर्षदेखि लगातार मुनाफा गररिहेकोका साथै सञ्चित नोक्सानीमा नरहेको हुनु पर्ने ।
(४) नेटवर्थ धनात्मक हुनु पर्ने ।
(५) सञ्चालक वा कार्यकारी प्रमुख यस बैंकको कारवाहीमा नपरेको र त्यस्तो कारवाहीमा परेको भए सो फुकुवा भएको ३ वर्ष पुगेको हुनु पर्ने ।

5 Provisions Relating to Underwriting of Shares and Debentures

Nepali authoritative text

(१) “क” वर्गको इजाजतपत्रप्राप्त संस्थालाई संगठित संस्थाको शेयर तथा डिबेञ्चर प्रत्याभूति गर्न कुनै सीमा लगाइएको छैन । साथै, “ख” र “ग” वर्गका इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले कुनै एक संगठित संस्थाको शेयर तथा डिबेञ्चर प्रत्याभूति गर्दा आफ्नो प्राथमिक पुँजीको २० प्रतिशतसम्म र सबै संगठित संस्थाको हकमा आफ्नो प्राथमिक पुँजीको शत प्रतिशतसम्म मात्र प्रत्याभूति गर्न सक्ने गरी सीमा निर्धारण गरिएको छ ।

तर, “ख” र “ग” वर्गका इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले यस बैंकबाट इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको शेयर तथा डिबेञ्चर प्रत्याभूति गर्ने भएमा आफ्नो प्राथमिक पुँजीको तोकिएको सीमासम्म मात्र प्रत्याभूति गर्न सक्ने व्यवस्था अनिवार्य हुने छैन ।

(२) इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले उपबुँदा (१) बमोजिम प्रत्याभूति गरेको शेयर बिक्री वितरण नभई आफैले खरिद गर्नुपरेमा त्यसरी खरिद गरेको शेयर “शेयर प्रत्याभूति” गरेको मितिले एक वर्षभित्र बिक्री वितरण गरी सक्नु पर्नेछ । उक्त समयभित्र बिक्री वितरण गर्न नसकेमा तोकिएको सीमाभन्दा बढी लगानी भएको रकम पुँजीकोष गणना गर्दा प्राथमिक पुँजीबाट घटाई पुँजीकोष कायम गरिने छ ।

6 Provisions Relating to Review of Investments

Nepali authoritative text

इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले अर्धवार्षिकरुपमा आफ्नो लगानीको पुनरावलोकन गर्ने व्यवस्था गर्नु पर्नेछ । यसरी पुनरावलोकन गर्दा इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको आन्तरिक लेखापरीक्षकबाट विद्यमान लगानी नीति तथा यस निर्देशन बमोजिम लगानी गरिएको व्यहोरा प्रमाणित गराई अर्धवार्षिक अवधि समाप्त भएको १ महिनाभित्र संस्थाको व्यवस्थापनबाट स्वीकृत गराई राख्नु पर्नेछ ।

C.M. & Associates • Reference Copy • cma.com.np

7 Valuation of Shares and Debentures

Nepali authoritative text

इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको शेयर तथा डबिेञ्चर कारोबारलाई नर्दिेशन फा.नं. ८.१, ८.२ र ८.३ बमोजमि प्रत्येक कम्पनीको अलग अलग छुट्याई इ.प्रा. नर्दिेशन नं. ४ मा भएको व्यवस्था बमोजमि मूल्याङ्कन गर्नु पर्नेछ ।

8 Provisions Relating to Purchase/Construction of Immovable Property for Own Use

Nepali authoritative text

इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले आफ्नो प्रयोजनको नमित्ति आवश्यक पर्नेमा बाहेक अचल सम्पत्तखिरदि गर्न पाइने छैन । आफ्नो प्रयोजनको नमित्ति जग्गा, भवन वा दुबै आवश्यक परेमा देहायका शर्तहरुको अधीनमा रही खरदि वा नर्मिाण गर्न सक्नेछ ।
(क) बैंक/वत्तिीय संस्था संस्थापना गर्दाको सम्पूर्ण पूर्व सञ्चालन खर्च (Pre operating expenses) अपलेखन भइसकेको हुनुपर्नेछ ।
(ख) प्रबन्धपत्र/नयिमावलीमा उल्लेख भएबमोजमिको शेयर सर्वसाधारणमा जारी गरी सकएिको पहिलो साधारण सभा सम्पन्न भएको हुनुपर्नेछ ।
(ग) वगित २ वर्षदेखनिरिन्तर खुद मुनाफामा सञ्चालन भएको र सञ्चति नोक्सानीमा नरहेको हुनुपर्नेछ ।
(घ) यस बैंकले जारी गरेको नर्दिेशन बमोजमि पुँजीकोष पर्याप्त रहेको हुनुपर्नेछ ।
(ङ) इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले आवश्यक नीततिर्जुमा गरी प्राथमकि पुँजीको २५ प्रतशितको सीमाभत्रि रही जग्गा, भवन वा दुबै खरदि वा भवन नर्मिाण गर्नुपर्नेछ ।
(च) खण्ड (क) देख(िघ) सम्म उल्लेखति अवस्था पूरा नगरी जग्गा, भवन वा दुबै खरदि वा नर्मिाण गरेमा सो बराबरको रकम प्राथमकि पुँजीको गणना गर्दा घटाउनु पर्नेछ ।
(छ) खण्ड (ङ) को सीमा भन्दा बढी खर्च गरी जग्गा, भवन वा दुबै खरदि वा भवन नर्मिाण गरेमा उक्त सीमा भन्दा बढी रकम प्राथमकि पुँजीको गणना गर्दा घटाउनु पर्नेछ ।
(ज) जग्गा, भवन वा दुबै खरदि गरेको वा भवन नर्मिाण सम्पन्न भएको मतिबिाट ३ वर्षसम्म आफ्नो प्रयोगमा नआएमा सो बराबरको रकम प्राथमकि पुँजीको गणना गर्दा घटाउनु पर्नेछ ।
(झ) जग्गा, भवन वा दुबै आफ्नो प्रयोजनमा नआउने देखएिमा बक्रिी गर्नु पर्नेछ ।
(ञ) गैर-बैंकङ्गि सम्पत्तको रुपमा रहेको अचलसम्पत्तलाई स्वप्रयोजनका लागप्रियोग गर्ने प्रयोजनकोलागलिेखांकन गर्दासमेत खण्ड (क) देख(िझ) मा उल्लेखति व्यवस्था लागू हुनेछ ।

9 Additional Provisions Relating to Investment

Nepali authoritative text

(१) इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले यस बैंकबाट इजाजतपत्रप्राप्त “क”, “ख” र “ग” वर्गका अन्य संस्थाहरुद्वारा जारी गरेका शेयर सुरक्षणपत्र तथा हाइब्रडि पुँजी उपकरणहरु तथा सुरक्षण नराखएिको सहायक आवधकि ऋण (Subordinated Term Debt) मा लगानी गर्न पाइने छैन ।

(२) लगानी सम्बन्धी नर्दिेशनमा उल्लेख गरएिको प्राथमकि पुँजी भन्नाले वशिेष उल्लेख गरेकोमा बाहेक ठीक अघल्लिो त्रैमासमा कायम रहेको प्राथमकि पुँजीलाई बुझाउँछ ।

(३) इजाजतपत्रप्राप्त “क” वर्गका र राष्ट्रयि स्तरका “ख” वर्गका बैंक तथा वत्तिीय संस्थाहरुले आ-आफ्नो सञ्चालक समतिलिे तोकेको मापदण्डभत्रि रही Forward, Options, Swap, Futures जस्ता वभिन्नि डेरभिेटभि्स (Derivatives) उपकरण सम्बन्धी कारोबारहरु गर्न सक्ने छन् ।
तर वदिेशी मुद्रासँग सम्बन्धति डेरभिेटभि्स कारोबारहरुको हकमा वदिेशी वनिमिय सम्बन्धी प्रचलति कानुन तथा यस बैंकको वदिेशी वनिमिय व्यवस्थापन वभिागबाट जारी परपित्रहरुको अधीनमा रही गर्नुपर्नेछ ।

10 Repeal and Saving

Nepali authoritative text

(१) यस बैंकबाट यसअघजिारी गरएिका देहायका नर्दिेशनहरु खारेज गरएिको छ :-
एकीकृत नर्दिेशन, २०८१ को लगानी तथा सहायक कम्पनी सम्बन्धी व्यवस्था इ.प्रा.नर्दिेशन नं. ८/०८१ बमोजमिको नर्दिेशन तथा सो पश्चात् मति २०८२ माघ २ सम्म जारी भएका यसै वषियसँग सम्बन्धति सम्पूर्ण परपित्रहरु ।

(२) उपबुँदा (१) बमोजमि खारेज गरएिका नर्दिेशन तथा परपित्र बमोजमि भए गरेका काम कारवाही यसै नर्दिेशन बमोजमि भए गरेको माननिेछ ।

C.M. & Associates | Reference Copy | cma.com.np

Forms 8.1: Statement of Investment in Government Securities and Nepal Rastra Bank Bonds (Monthly)

Source Page: 84

Period: २० ...... साल .... महिना

Nepali authoritative text

1. क्र.सं.

2. विवरण

3. रकम (रु.हजारमा)

Nepali authoritative text

1. कुल

2. मिति

3. अधिकृत दस्तखत

Forms 8.2: Statement of Investment in Company Share Capital and Collective Investment Funds (Monthly)

Source Page: 84

Period: २० ..... साल .... महिना

Unit: (रु.हजारमा)

Nepali authoritative text

1. क्र.सं.

2. कम्पनीको नाम

3. शेयर संख्या

4. परल मूल्य

5. फेयर भ्यालु मूल्य

6. नियमनकारी समायोजन रकम

7. सामूहिक लगानी कोषमा गरेको लगानी

Nepali authoritative text

1. कुल

2. मिति

3. अधिकृत दस्तखत

Forms 8.3: Statement of Investment in Debentures of Organised Institutions (Monthly)

Source Page: 84

Period: २० ..... साल .... महिना

Unit: (रु.हजारमा)

Nepali authoritative text

C.M. & Associates • Reference Copy • cma.com.np

1. क्र.सं.

2. कम्पनीको नाम

3. लगानी मिति

4. रकम रु.

Nepali authoritative text

1. कुल

2. मिति

3. अधिकृत दस्तखत

Supplemental compilation status

Nepali authoritative text

२०८२/८३ तथा २०८३/८४ मा हालसम्म जारी 'क', 'ख', 'ग' वर्गका परिपत्रहरूको जाँच गर्दा निर्देशन नं. ८ मा कुनै संशोधन भेटिएन।

Note: This status note is from the supplied bilingual compilation and is not part of the reproduced official Directive pages 77-84.

C.M. & Associates • Reference Copy • cma.com.np

Source and disclaimer

This material is provided for information and reference only and does not constitute legal, regulatory, tax or professional advice. Original Nepali text is authoritative. English is a controlled facilitative translation and is not an official Nepal Rastra Bank translation. In case of inconsistency, ambiguity or difference, the official Nepali Directive and applicable Nepal Rastra Bank circulars prevail. C.M. & Associates is not affiliated with, approved by or endorsed by Nepal Rastra Bank.

Watermark: C.M. & Associates • Reference Copy • cma.com.np

C.M. & Associates • Reference Copy • cma.com.np